

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dolní Lhota, okres Opava

Čs. tankistů 76, 747 66 Dolní Lhota

Identifikátor školy: 600 142 639

Termín konání inspekce: 21. – 24. září 2004

Čj.:	n6-1325/04-11091
Signatura:	on5by 103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje základní školu s výukou v 1. – 5. postupném ročníku a školní družinu. Ve škole je vyučováno 85 žáků v 5 třídách, 5 žáků je integrováno. Výuka probíhá podle Vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č. j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 a Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod č. j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy v předmětech: český jazyk, matematika, přírodověda, prvouka, tělesná výchova, vlastivěda a pracovní činnosti.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka sledovaných předmětů je zajištěna čtyřmi učitelkami s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna vyučující nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, je studující čtvrtého ročníku pedagogické fakulty. Vzhledem k metodickému vedení uvádějící učitelky, neměla tato skutečnost negativní vliv na průběh výuky. Skladba úvazků ve vztahu k odborné a pedagogické způsobilosti a zkušenostem vyučujících je optimální. Ve škole není ustanovena funkce výchovného poradce. Péči o integrované žáky je pověřena učitelka, která spolupracuje se SPC a PPP.

Organizační struktura školy je účelná a funkční. Předložené dokumenty (*provozní řád školy, vnitřní a organizační řád školy*) obsahují základní ustanovení zajišťující chod školy. Náplně práce všech pracovníků školy jsou stanoveny, jsou určeny kompetence s určením konkrétní odpovědnosti. Přenos informací uvnitř školy je funkční, ředitelka školy je v každodenním styku se zaměstnanci školy. Ve škole pracuje metodické sdružení, podílí se na tvorbě tematických plánů a individuálních výchovně vzdělávacích plánů pro integrované žáky.

Systém vedení a hodnocení zaměstnanců je efektivní. Nekvalifikovaná učitelka má určenu zkušenou uvádějící učitelku. Hodnocení pedagogů vychází z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánované, vychází z potřeb školy. Je zaměřeno na oblasti rámcového vzdělávacího programu, oblast informační politiky (výpočetní techniky) a environmentální výchovy.

Úroveň personálních podmínek pozitivně ovlivňuje vzdělávání a výchovu, v plném rozsahu umožňuje realizovat vzdělávací programy, je hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní budova prošla řadou rekonstrukcí, došlo k úpravě chodeb, sociálního zázemí a před dokončením je výstavba tělocvičny. Vyučuje se v pěti třídách. Třídy jsou vybaveny novým žákovským nábytkem, listovými tabulemi a skříněmi. V budově je školní jídelna, v odpoledních hodinách jsou ve škole vyučováni žáci základní umělecké školy. Jedna učebna je vybavena počítači. Nedostatkem je malá šatna pro žáky a prostorově nevyhovující šatna pro učitele. Pomůcky jsou uloženy ve třídách, ve škole nejsou kabinety. V žákovské knihovně je

k dispozici i odborná pedagogická literatura. Všechny prostory školy jsou udržované v pořádku a čistotě, úroveň výzdoby je vynikající.

Výuka pracovních činností je uskutečňována ve třídách, pro pěstitelské práce je k dispozici zahrada.

Vybavení školy učebnicemi, učebními texty, audiovizuální a výpočetní technikou umožňuje v plném rozsahu realizovat vzdělávací programy.

Materiálně technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka probíhá podle Vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č. j. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 a Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod č. j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve spolupráci s rodiči, odborným pracovištěm PPP a SPC a metodickým sdružením vytvořeny individuální vzdělávací programy. Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Preventivní program je v souladu s potřebami žáku se zaměřením na zdravý životní styl. Rozvrh hodin odpovídá učebním plánům a respektuje psychohygienické zásady. Není ustanovena funkce výchovného poradce, péči o integrované žáky je pověřena učitelka, která spolupracuje se SPC a PPP.

Informační systém vůči žákům a rodičům je účinný. Vedle možnosti každodenního kontaktu rodičů s učiteli při příchodu a odchodu dětí ze školy, jsou plánovány třídní schůzky, a je určen den pro styk s veřejností. Aktuální informace jsou rodičům předávány prostřednictvím žákovských knížek a v případě nutnosti telefonicky.

Při škole pracuje rodičovské sdružení, pomáhá materiálně i finančně při zajišťování akcí pro děti.

Český jazyk

Hospitace byly uskutečněny ve všech třídách školy. Výuka probíhala podle výše uvedených vzdělávacích programů. Všechny vyučující byly na výuku velmi dobře připraveny. Stanovené cíle v jednotlivých hodinách byly konkrétní, odpovídaly svým obsahem učebním osnovám.

Vyučující v hospitovaných hodinách s výjimkou jedné splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla vedena ve všech případech odborně a věcně správně.

K výzdobě učeben byly využity hlavně žákovské práce, ale také názorné pomůcky a materiály vztahující se přímo k výuce. Vedle učebnic, pracovních listů a dětské literatury byly použity karty se slabikami a slovy, kazetový magnetofon a obrazový materiál.

Hodiny byly řízeny účelně. Převládala jednotná stavba vyučovacích jednotek. Vnitřní členění hodin umožňovalo efektivní využití vyučovacího času a učitelky se snažily často a operativně činnostmi měnit. Kontrola byla systematická. Většina žáků byla aktivní a projevovala o výuku zájem.

Kvalita motivace je založena na pěkném vztahu pedagogů k žákům, byly využity vhodné individualizované podněty, osobní zážitky a zkušenosti žáků. Zařazování relaxačních chvil se zpěvem, recitací a prvky dramatizace posiluje zájem žáků o výuku.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány formou ústního a písemného zkoušení. Vyučující se snažily při analýze výsledků rozpoznat nejčastější chyby, jejich příčiny a zpětně tyto poznatky aplikovat do další práce.

Komunikace ze strany učitelů byla vedena formou instrukcí a povelů, verbálními projevy žáků byly emoční reakce na průběh cvičení.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova

Vyučovací hodiny tělesné výchovy byly účelně řízeny. Vyučující jasně a srozumitelně formulovaly pokyny žákům. Byly respektovány zásady bezpečnosti při výuce tělesné výchovy. Převládající metodou ve sledovaných hodinách bylo cvičení na stanovištích, které v daných podmínkách umožňuje účelně využít vyučovací čas.

Vyučující v hospitovaných hodinách splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla vedena ve všech případech odborně a věcně správně.

Hodiny tělesné výchovy probíhaly v upravené třídě, vybavení náčiním a nářadím je standardní.

Motivace vycházela z potřeby aktivity, pohybu a soutěživosti dětí. K zvýšení úrovně motivace sloužilo ve sledovaných hodinách i pozitivní hodnocení žáků a jejich snaha získat pochvalu. Individuální dispozice žáků byly respektovány a snaha byla oceňována. Tím bylo současně rozvíjeno i jejich sebehodnocení a sebereflexe.

Verbální i neverbální úroveň komunikace učitelů byla velmi dobrá,

Úroveň výuky tělesné výchovy je velmi dobrá.

Praktické činnosti

Navštívené vyučovací hodiny byly řádně připravené a promyšlené. Výuka vycházela z jasně a odborně správného vysvětlení pracovních postupů a byla zaměřena na samostatnou činnost žáků, kteří pracovali velmi aktivně, měli zažitě pracovní návyky a dovednosti. Učitelky průběžně kontrolovaly činnost žáků a poskytovaly radu a pomoc. Stanované cíle byly splněny.

Vyučující v hospitovaných hodinách splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka byla vedena ve všech případech odborně a věcně správně.

V navštívených hodinách vycházela teoretická výuka z praktických činností žáků, bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Žáci si osvojovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k pracovním činnostem. Poznávali vybrané materiály a jejich vlastnosti, naučili se používat vhodné nástroje a volit odpovídající pracovní postupy.

Vhodné slovní hodnocení motivovalo žáky k další práci. Po dokončení celého úkolu bylo prováděno celkové zhodnocení se zdůrazněním základních kladů a nedostatků.

Vzájemná komunikace a interakce mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni. Byl vytvářen dostatečný prostor pro diskusi

Úroveň výuky praktických činností je velmi dobrá.

Matematika

Výukové cíle byly stanoveny účelně a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka byla věcně i odborně správná, zvolené výukové metody a formy práce odpovídaly cílům výuky.

Materiální zabezpečení výuky efektivním využíváním učebních pomůcek a učebnic, včetně pečlivé přípravy příkladů na tabulích a funkčního využití vlastnoručně vyrobeného grafického materiálu, umožňovalo realizovat výchovně-vzdělávací cíle. Používané učebnice, kterými škola vybavila žáky, byly vydány různými vydavateli. Didaktická technika nebyla ve výuce použita.

Struktury jednotlivých hodin odpovídaly stanoveným výukovým cílům, učební čas byl efektivně využit. Organizace výuky, výběr metod a forem práce s žáky byl u jednotlivých učitelek odlišný nejen vzhledem k věku žáků a jejich možnostem, ale i vzhledem k metodickým zkušenostem a pedagogické kreativitě jednotlivých vyučujících. Organizačním pokynům žáci rozuměli a respektovali je. Učitelky k nim přistupovaly individuálně vzhledem k jejich aktuální úspěšnosti. Pestrým členěním vyučovacích hodin, častým střídáním činností žáků a přímého vedení ve většině hodin, vytvořením dostatečného prostoru pro samostatné aktivní učení žáků, respektováním individuálního pracovního tempa a relaxačním uvolněním byly respektovány psychohygienické potřeby žáků. Učitelky pečlivě opravovaly žakovské písemnosti.

Účinná motivace zařazování didaktických her a soutěží, písní, odpovídajících průběžných pochvala za provedený výkon a vhodné využívání zkušeností žáků zvyšovaly aktivitu dětí a posilovaly jejich sebevědomí.

Způsob komunikace ve většině tříd mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem vytvářel příznivé pracovní klima. V jedné hodině dominovala komunikace vyučující směrem k žákům. Žákům byl vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru při respektování odlišného postoje. Vztah učitelek k žákům byl pozitivní, osobnost dětí byla respektována. Dohodnutá pravidla komunikace a spolupráce žáci dodržovali.

Při průběžném ústním hodnocení respektovaly vyučující individuální dispozice žáků. Opakovací otázky byly zaměřeny převážně na pochopení širších souvislostí a opíraly se o zkušenosti dětí. Klasifikace nebyla ve sledovaných hodinách použita, k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení nebyli žáci vyzváni. Většina hodin postrádala závěrečné shrnutí učiva a celkové hodnocení práce žáků vyučujícími.

Vzdělávání v matematice mělo celkově velmi dobrou úroveň.

Prvouka, přírodověda a vlastivěda ve 3. a 4. ročníku

Rozvržení učiva na školní rok obsahově koresponduje s učebními osnovami. Výukové cíle byly stanoveny účelně a konkrétně v návaznosti na předcházející učivo.

Skutečnost, že jedna vyučující v době konání inspekce nesplňovala podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro vyučování na 1. stupni základní školy, neměla negativní vliv na věcnou a odbornou správnost výuky a na zvolené didaktické metody a použité formy práce.

Podnětnost prostředí a kvalitní materiální zabezpečení výuky sledovaných předmětů názornými, obrazovými, knižními a experimentálními materiály umožňovaly plně realizovat stanovené didaktické cíle.

Vytyčeným výukovým cílům odpovídaly zvolené organizační formy jednotlivých vyučovacích hodin. Učitelky výborně zvládaly organizaci práce. Použité metody a formy práce vytvářely prostor pro samostatné aktivní učení žáků. Vyvození nové látky s použitím řízeného rozhovoru, uplatňování mezipředmětových vztahů s důrazem na regionální prvky byly didakticky efektivní. Ke kladům výuky patřila skupinová práce ve dvou hodinách, při nichž žáci vyhledávali informace na mapě nebo v encyklopediích, resp. experimentovali s přírodním materiálem. Psychohygienické potřeby žáků byly respektovány zejména promyšleným členěním vyučovacích hodin. Střídání přímého vedení a samostatné práce zcela

odpovídalo charakteru probíraného učiva. Promyšleně byly uplatňovány postupy působící proti únavě žáků, jako střídání činností, relaxační cvičení, respektování individuálního pracovního tempa.

Účinná motivace, která byla zajišťována mj. řešením křížovek, užitím hudební ukázky, průběžnou pochvalou za předvedený výkon, vedla k zvyšování aktivity žáků. Motivační efekt mělo i průběžné ústní hodnocení práce žáků.

Příznivé pracovní klima ve třídách bylo podporováno způsobem vzájemné komunikace a spolupráce, jejichž pravidla žáci respektovali. Děti měly dostatečný prostor pro vyjádření vlastních názorů a poznatků. Při práci ve skupinách se žáci navzájem tolerovali a respektovali.

Učitelky hodnotily žáky průběžně ústně, klasifikace nebyla použita. Opakovací otázky byly zaměřeny na pochopení souvislostí a byly často zaměřeny na regionální skutečnosti. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáci nevyužili. Většina hodin postrádala celkové závěrečné hodnocení práce žáků v hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání v prvouce, přírodovědě a vlastivědě mělo vynikající úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány formou pololetních prověrek a testů. Hodnocení individuálních vzdělávacích programů je projednáváno s rodiči a poradenskými pracovníky.

Výsledky výchovy a vzdělávání jsou prezentovány i formou výstavek prací žáků, na veřejných vystoupeních a úspěšnou reprezentací školního pěveckého souboru.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná obcí Dolní Lhota usnesením zastupitelstva č. j. 491/60/2002 ze dne 3. 10. 2002
2. Rozhodnutí MŠMT ČR č. j. 29 926/02-21 ze dne 18. 11. 2002, byla provedena změna zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003
3. Třídní knihy všech tříd školy ve školním roce 2004/2005
4. Třídní výkazy všech tříd školy ve školním roce 2004/2005
5. Katalogové listy všech žáků školy ve školním roce 2004/2005
6. Individuální vzdělávací programy všech integrovaných žáků ve školním roce 2004/2005
7. Ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků s osobními čísly 10, 11, 15, 20, 25, 30, 31, 35, 37, 40
8. *Organizace školy ve školním roce 2004/2005* ze dne 1. 9. 2004
9. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004* ze dne 12. 9. 2004
10. *Školní řád* ze dne 1. 9. 2004
11. Rozvrhy hodin všech tříd ve školním roce 2004/2005, ke dni inspekce

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání

Kvalita realizace výchovně vzdělávacích programů je zajištěna odbornou a pedagogickou úrovní pedagogů, dlouhodobou praxí a zkušenostmi ředitelky školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánované a vychází z potřeb školy.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání

Prostorné a moderně vybavené třídy, vybavení pomůckami a didaktickou technikou vytváří vynikající materiálně-technické podmínky vzdělávání.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Vzdělávání je realizováno podle vzdělávacích programů, pro integrované žáky jsou vytvořeny individuální výchovně vzdělávací programy. Používané formy a metody výuky, úroveň motivace, pozitivní hodnocení a pěkný vztah učitelů k žákům zajišťuje kvalitní úroveň vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrý (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PaedDr. Zbyněk Knop

PaedDr. Z. Knop

Člen týmu PhDr. Lubomír Kratochvíl

PhDr. L. Kratochvíl

V Ostravě dne 18. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. října 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Lasáková

Mgr. V. Lasáková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Matiční 20, 702 00 Ostrava. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 112, 702 18 Ostrava	2004-11-08	n6-1358/04-11091
Zřizovatel Obec Dolní Lhota, Poštovní 250, 747 66 Dolní Lhota	2004-11-08	n6-1357/04-11091
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.